

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

Briselē, 2023. gada 17. martā
(OR. en)

2021/0200 (COD)

PE-CONS 72/22

CLIMA 669
ENV 1293
ENER 681
TRANS 788
AGRI 710
IND 555
ECOFIN 1319
CODEC 1997

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko groza Regulu (ES) 2018/842 par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un Regulu (ES) 2018/1999

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
REGULA (ES) 2023/...**

(... gada ...),

**ar ko groza Regulu (ES) 2018/842
par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem,
kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam
un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu
Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un Regulu (ES) 2018/1999**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

¹ OV C 152, 6.4.2022., 189. lpp.

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

¹ OV C 301, 5.8.2022., 221. lpp.

² Eiropas Parlamenta 2023. gada 14. marta nostāja [(OV ...)/(Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta)] un Padomes ... lēmums.

tā kā:

- (1) 2016. gada 4. novembrī stājās spēkā Parīzes nolīgums¹, kas pieņemts 2015. gada 12. decembrī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) ("Parīzes nolīgums"). Parīzes nolīguma puses ir vienojušās ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni. Minētā vienošanās ir pastiprināta, 2021. gada 13. novembrī saskaņā ar *UNFCCC* pieņemot Glāzgovas klimata pakta, kurā *UNFCCC* Pušu konference, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma Pušu sanāksme, atzīst, ka, temperatūrai pieaugot par 1,5 °C salīdzinājumā ar 2 °C, klimata pārmaiņu ietekme būs daudz mazāka, un aņemas turpināt centienus ierobežot temperatūras pieaugumu līdz 1,5 °C.
- (2) Nepieciešamība rīkoties, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, kļūst arvien steidzamāka, kā Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*) norādījusi 2021. gada 7. augusta ziņojumā "Klimata pārmaiņas 2021. gadā: fizikālo zinātņu pamatojums", 2022. gada 28. februāra ziņojumā "Klimata pārmaiņas 2022. gadā: ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība" un 2022. gada 4. aprīļa ziņojumā "Klimata pārmaiņas 2022. gadā: klimata pārmaiņu mīkstināšana". Tāpēc Savienībai minētā steidzamība būtu jārisina, pastiprinot savus centienus.

¹ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

- (3) Savienība ir ieviesusi tiesisko regulējumu, lai sasniegtu 2030. gadam noteikto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju – vismaz 40 %, ko 2014. gadā pirms Parīzes nolīguma stāšanās spēkā apstiprināja Eiropadome. Minētais tiesiskais regulējums cita starpā ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK¹, ar ko izveido Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ES ETS), Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841², kurā tiek prasīts, lai dalībvalstis līdzsvarotu siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumus zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā (ZIZIMM), un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842³, kas nosaka nacionālos mērķrādītājus siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai līdz 2030. gadam sektoros, uz kuriem neattiecas nedz Direktīva 2003/87/EK, nedz arī Regula (ES) 2018/841.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

- (4) Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojums "Eiropas zaļais kurss" ir izejas punkts, lai vēlākais līdz 2050. gadam sasniegtu Savienības klimatneitralitātes mērķi, kā arī mērķi pēc tam panākt negatīvas emisijas, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1119¹ 2. panta 1. punktā ("Eiropas Klimata akts"). Eiropas zaļais kurss apvieno visaptverošu savstarpēji pastiprinošu pasākumu un iniciatīvu kopumu, kuru mērķis ir Savienībā līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, un nosaka jaunu izaugsmes stratēģiju, kuras mērķis ir Savienību pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā ekonomikas izaugsme nav atkarīga no resursu izmantojuma. Tā mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt Savienības dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Tajā pašā laikā minētās pārkārtošanās procesam piemīt dzimumu līdztiesības aspekti, un tā arī īpaši ietekmē dažas nelabvēlīgākā situācijā esošas un neaizsargātas grupas, piemēram, vecākus cilvēkus, personas ar invaliditāti un personas, kas pieder pie rasu minoritātes vai etniskas minoritātes. Tāpēc ir jānodrošina, ka pārkārtošanās ir taisnīga un iekļaujoša un nevienu neatstāj novārtā.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

- (5) Padome 2022. gada 16. jūnijā pieņēma Ieteikumu par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti¹, kurā tā uzsvēra, ka ir vajadzīgi papildu pasākumi un ka īpaša uzmanība jāpievērš to reģionu, nozaru, mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu, darba ņēmēju, mājsaimniecību un patērētāju atbalstam, kuri saskarsies ar vislielākajām problēmām. Minētajā ieteikumā dalībvalstis tiek mudinātas apsvērt pasākumu kopumu tādās jomās kā nodarbinātība un statusa maiņa darba tirgū, darbvietu radīšana un uzņēmējdarbība, darba aizsardzība, publiskais iepirkums, nodokļu uzlikšana un sociālās aizsardzības sistēmas, pamatpakalpojumi un mājokļi, kā arī, cita starpā, nolūkā stiprināt dzimumu līdztiesību, izglītību un mācības.
- (6) Pieņemot Regulu (ES) 2021/1119, Savienība tiesību aktos ir iekļāvusi saistošu mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti visas tautsaimniecības mērogā, tādējādi līdz minētajam termiņam samazinot emisijas līdz neto nulles līmenim, un mērķi pēc tam panākt negatīvas emisijas. Minētā regula turklāt Savienībai nosaka saistošu iekšējās siltumnīcefekta gāzu neto emisijas samazināšanas mērķrādītāju (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas), proti, līdz 2030. gadam tās samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Turklāt tā nosaka, ka neto piesaistījumu ieguldījums Savienības 2030. gadam noteiktā klimata mērķrādītāja sasniegšanā jāierobežo līdz 225 miljoniem tonnu CO₂ ekvivalenta.
- (7) Lai īstenotu Regulā (ES) 2021/1119 noteiktās saistības, kā arī Savienības devumu saskaņā ar Parīzes nolīgumu, būtu jāpielāgo Savienības tiesiskais regulējums 2030. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanai.

¹ Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti (OV C 243, 27.6.2022., 35. lpp.).

- (8) Regula (ES) 2018/842 dalībvalstīm nosaka pienākumus attiecībā uz to minimālajiem 2021.–2030. gada perioda devumiem virzībā uz Savienības pašreizējo mērķrādītāju, t. i., līdz 2030. gadam sektoros, uz kuriem attiecas minētās regulas 2. pants, siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt par 30 % salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni. Tajā arī izklāstīti noteikumi, kā noteikt ikgadējos emisiju sadales apjomus un kā izvērtēt dalībvalstu virzību uz to minimālo devumu izpildi.
- (9) Lai gan emisijas kvotu tirdzniecība attieksies arī uz jūras transporta siltumnīcefekta gāzu emisijām, kā arī uz siltumnīcefekta gāzu emisijām no ēkām, autotransporta un papildu nozarēm, Regulas (ES) 2018/842 darbības joma būtu jā saglabā. Tas nozīmē, ka Regulai (ES) 2018/842 arī turpmāk vajadzētu būt piemērojamai vietējās kuģošanas siltumnīcefekta gāzu emisijām, bet ne starptautiskās kuģošanas siltumnīcefekta gāzu emisijām. Arī sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtu iekļaušanai Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā minētās direktīvas 14. un 15. panta nolūkos, nebūtu jāmaina Regulas (ES) 2018/842 darbības joma. Tas, kuras no dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas ietilpst Regulas (ES) 2018/842 darbības jomā, ņemamas vērā atbilstības pārbaudēs, arī turpmāk tiks noteikts pēc tam, kad būs pabeigta inventarizācijas pārskatu izskatīšana saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999¹.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

- (10) Ievērojot 2006. gada *IPCC* vadlīnijas par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem, par CO₂ emisijām no biomasas enerģijas vajadzībām inventarizācijas pārskatos saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841 tiek ziņots kategorijās "zemes izmantošana", "zemes izmantošanas maiņa" un "mežsaimniecība". Lai izvairītos no divkāršas uzskaites, siltumnīcefekta gāzu emisijām no biodegvielas, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas degvielām piemēro nulles likmi siltumnīcefekta gāzu emisiju noteikšanai saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842. Lai ņemtu vērā netiešas zemes izmantošanas maiņas ietekmi un veicinātu šādu degvielu ilgtspēju, ir svarīgi, lai visas dalībvalstis pilnībā īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001¹, tostarp tajā noteiktos ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijus šādām degvielām.
- (11) Dažos sektoros siltumnīcefekta gāzu emisijas ir vai nu pieaugušas, vai saglabājušās stabilas. Komisija 2020. gada 17. septembra paziņojumā "Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē cilvēku labā" norādīja, ka augstāku 2030. gada vispārējo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju var sasniegt tikai ar visu sektoru ieguldījumu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

- (12) Eiropadome 2020. gada 11. decembra secinājumos norādīja, ka jauno 2030. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju Savienība sasniegs kopīgi izmaksu ziņā pēc iespējas vislietderīgākajā veidā, ka minētajos centienos piedalīsies visas dalībvalstis, ņemot vērā taisnīguma un solidaritātes apsvērumus un nevienu neatstājot novārtā, un ka jaunais 2030. gada mērķrādītājs jāsasniedz tā, lai saglabātu Savienības konkurētspēju un ņemtu vērā dalībvalstu – arī salu dalībvalstu un salu – atšķirīgos izejas punktus un valsts apstākļu specifiku un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas potenciālu, kā arī īstenotos centienus.
- (13) Lai sasniegtu jauno Savienības 2030. gada mērķrādītāju, kas paredz siltumnīcefekta gāzu neto emisijas samazināt par vismaz 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, sektoriem, uz kuriem attiecas Regula (ES) 2018/842, savas siltumnīcefekta gāzu emisijas būs pakāpeniski jāsamazina, līdz tās 2030. gadā sasniegs -40 % salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni. Ar Regulu (ES) 2018/842 tiek dots ieguldījums, lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus, kā arī Savienības mērķi – ne vēlāk kā līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119 –, kura sasniegšanai nepieciešama visu dalībvalstu centienu ilgtermiņa konverģence, vienlaikus ņemot vērā konkrētos valsts apstākļus.

- (14) Regulā (ES) 2018/842 noteiktais siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītājs 2030. gadam ir jāpārskata attiecībā uz katru dalībvalsti. 2030. gada nacionālo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju pārskatīšanā būtu jāizmanto tā pati metodika, kas tika izmantota, pieņemot Regulu (ES) 2018/842, proti, lai nodrošinātu taisnīgu un līdzsvarotu centienu sadalījumu, nacionālie devumi tika noteikti, ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās spējas un izmaksefektivitātes iespējas. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītājs, kas katrai dalībvalstij jāpanāk 2030. gadā, tādējādi būtu jānosaka, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni, ko aptver minētā regula un kas izskatīts, ievērojot tās 4. panta 3. punktu, neieskaitot verificētās siltumnīcefekta gāzu emisijas no iekārtām, kuras tika ekspluatētas 2005. gadā un kuras ES ETS tika iekļautas tikai pēc 2005. gada.
- (15) Līdz ar to no šīs regulas spēkā stāšanās gada ir vajadzīgi jauni saistoši nacionālie ierobežojumi, kas izteikti kā ikgadējie emisiju sadales apjomi. Šie ierobežojumi ļaus pakāpeniski virzīties uz katras dalībvalsts 2030. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju. Ikgadējie ierobežojumi, kas Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/2126¹ izklāstīti iepriekšējiem gadiem pirms šīs regulas stāšanās spēkā gada, tiek saglabāti.

¹ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2020/2126 (2020. gada 16. decembris) par dalībvalstu ikgadējo emisiju sadales apjomu noteikšanu 2021.–2030. gada periodam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/842 (OV L 426, 17.12.2020., 58. lpp.).

- (16) Covid-19 pandēmija un Krievijas agresijas karš pret Ukrainu Savienības ekonomiku un tās siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni ietekmē tādā mērā, ko skaitliski vēl nav iespējams pilnībā izteikt. No otras puses, Savienība realizē līdz šim lielāko stimulu kopumu un paātrina atteikšanos no fosilā kurināmā, un arī tas var ietekmēt siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni. Ņemot vērā minēto nenoteiktību un citus neparedzētus notikumus, kas ietekmē siltumnīcefekta gāzu emisijas, ir lietderīgi emisiju datus 2025. gadā pārskatīt un vajadzības gadījumā 2025. gadā ikgadējos emisiju sadales apjomus 2026.–2030. gadam atjaunināt. Minētais atjauninājums būtu jābalsta uz nacionālo inventarizācijas pārskatu datu visaptverošu izskatīšanu, ko Komisija veic, lai noteiktu vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas katrā dalībvalstī 2021., 2022. un 2023. gadā.
- (17) Saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119 prioritāte būtu jāpiešķir tiešo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas būs jāpapildina ar palielinātiem oglekļa piesaistījumiem, lai sasniegtu klimatneitralitāti. Regulā (ES) 2021/1119 ir atzīts, ka oglekļa piesaistītāji ietver dabiskus un tehnoloģiskus risinājumus. Ir svarīgi, lai tiktu ieviesta Savienības shēma tādu droši un pastāvīgi uzglabātu oglekļa piesaistījumu sertifikācijai, kuri iegūti ar tehnoloģiskiem risinājumiem; šāda shēma dalībvalstīm un tirgus dalībniekiem sniedz skaidrību un veicina šādus oglekļa piesaistījumus. Ja šāda sertifikācijas shēma ir spēkā, var veikt analīzi par šādu oglekļa piesaistījumu uzskaiti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

- (18) Lai stimulētu agrāku rīcību un vēl lielākā mērā nodrošinātu vidisko integritāti, ir vajadzīgs un ir lietderīgi visam 2021.–2030. gada periodam samazināt maksimālo apjomu, kādā ikgadējos emisiju sadales apjomus var aizņemt un atlikt rezervē. No otras puses, dalībvalstīm būtu jāspēj savas siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt pakāpeniski un izmaksefektīvā veidā sasniegt savus paaugstinātos nacionālos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītājus 2030. gadam. Ņemot vērā šajā regulā prasītos jaunus un stingrākos ikgadējos emisiju sadales apjomus, ir lietderīgi palielināt esošos maksimālos apjomus ikgadējiem emisiju sadales apjomu pārskaitījumiem starp dalībvalstīm. Iespēja pārskaitīt ikgadējos emisiju sadales apjomus veicina sadarbību starp dalībvalstīm, ļaujot tām izmaksefektīvi sasniegt savus siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītājus, vienlaikus saglabājot vidisko integritāti. Būtu jānodrošina šādu pārskaitījumu pārredzamība tā, lai tie tiktu veikti abām pusēm ērtā veidā, tostarp, izmantojot izsoles, izmantojot tirgus starpniekus, kas darbojas uz aģentūras pamata, izmantojot divpusējus nolīgumus vai izmantojot elektronisku saskarni, kuras mērķis ir atvieglot informācijas apmaiņu par plānotajiem pārskaitījumiem un samazināt darījuma izmaksas.

Dalībvalstīm jau ir jāsniedz kopsavilkuma informācija par veiktajiem pārskaitījumiem saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2020/1208¹. Kad Komisija ir apkopojusi sniegto informāciju, tās kopsavilkumu trīs mēnešu laikā pēc dalībvalstu ziņojumu saņemšanas dara pieejamu elektroniskā formātā, norādot cenu diapazonu, kas samaksāts par katru ikgadējo emisiju sadales apjoma darījumu. Turklāt divos laikposmos starp Regulas (ES) 2018/1999 38. panta 4. punktā minēto īstenošanas aktu publicēšanu un atbilstības pārbaudes procedūras sākšanu dalībvalstis katra mēneša 15. datumā var ziņot Komisijai par veiktajiem pārskaitījumiem. Papildus tam, lai atvieglotu informācijas apmaiņu par paredzētajiem pārskaitījumiem, dalībvalstis tiek aicinātas attiecīgo informāciju pastāvīgi atjaunināt. Saņemtās informācijas kopsavilkumu Komisija apkopo un savlaicīgi dara pieejamu elektroniskā formātā. Lai uzlabotu pārredzamību, pirms katras faktiskās pārskaitīšanas dalībvalstīm būtu jāinformē ar Regulu (ES) 2018/1999 izveidotā Klimata pārmaiņu komiteja par savu nodomu pārskaitīt daļu no sava ikgadējā emisiju sadales apjoma par konkrētu gadu. Tāpēc ir lietderīgi grozīt Regulu (ES) 2018/1999.

¹ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1208 (2020. gada 7. augusts) par tās informācijas struktūru, formātu, iesniegšanas procedūrām un izskatīšanu, kuru dalībvalstis ziņo saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999, un ar ko atceļ Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 749/2014 (OV L 278, 26.8.2020., 1. lpp.).

- (19) Dažām dalībvalstīm ir iespējams ierobežotā mērā anulēt ES ETS emisiju kvotas, kas ņemtas vērā Regulas (ES) 2018/842 izpildes nolūkos ("ES ETS elastība"). No tām dalībvalstīm, kuras uz to ir tiesīgas, divas nav izmantojušas ES ETS elastību, un viena to nav izmantojusi pilnībā. Ņemot vērā šajā regulā noteikto palielināto ieceru vēriena līmeni, minētajām dalībvalstīm būtu jādod jauna iespēja izmantot minēto elastību vai to izmantot lielākā mērā. Tāpēc ir lietderīgi noteikt jaunu termiņu, kurā minētajām dalībvalstīm ir iespējams paziņot Komisijai par nodomu izmantot minēto elastību vai to izmantot lielākā mērā. Turklāt, ņemot vērā Maltas ekonomikas īpašo struktūru, minētās dalībvalsts nacionālais siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītājs, kura pamatā ir iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju, ievērojami pārsniedz tās izmaksefektīvo samazinājumu potenciālu. Tāpēc ir lietderīgi Maltas piekļuvi minētajai elastības iespējai palielināt, vienlaikus neapdraudot virzību uz Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju 2030. gadam.

- (20) Papildus ES ETS elastībai, vērtējot dalībvalstu atbilstību Regulai (ES) 2018/842, ir iespējams ņemt vērā ierobežotu neto piesaistījumu un neto emisiju daudzumu no ZIZIMM ("ZIZIMM elastība"). Lai nodrošinātu, ka līdz 2030. gadam tiek īstenoti pietiekami mīkstināšanas centieni, ir lietderīgi ZIZIMM elastības iespējas izmantošanu ierobežot, ZIZIMM elastības iespējas izmantošanas laiku sadalot divos atsevišķos laikposmos un katram nosakot ierobežojumu, kas atbilst pusei no Regulas (ES) 2018/842 III pielikumā noteiktā maksimālā kopējā neto piesaistījumu daudzuma. Turklāt ir lietderīgi minētā pielikuma virsrakstu saskaņot ar Regulu (ES) 2018/841 pēc grozījuma, kas tajā izdarīts ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2021/268¹. Tas nozīmē, ka Regulai (ES) 2018/842 vairs nav jāpilnvaro Komisija, lai tā pieņemtu deleģētos aktus nolūkā grozīt regulas III pielikuma virsrakstu. Tāpēc Regulas (ES) 2018/842 7. panta 2. punkts būtu jāsvītro.
- (21) Ja Komisija konstatē, ka dalībvalsts nav panākusi pietiekamu progresu virzībā uz savu ikgadējo emisiju līmeņu sasniegšanu saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842, minētajā regulā paredzētie korektīvo pasākumu mehānismi būtu jāstiprina, lai būtu iespējama ātra un efektīva rīcība. Tāpēc ir lietderīgi pārskatīt prasības, kas attiecas uz korektīvo rīcību plāniem, kuri dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai gadījumā, ja nav panākts pietiekams progress.

¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/268 (2020. gada 28. oktobris), ar ko attiecībā uz meža references līmeņiem, kas dalībvalstīm jāpiemēro 2021.–2025. gada periodā, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/841 IV pielikumu (OV L 60, 22.2.2021., 21. lpp.).

- (22) Savienība un dalībvalstis ir puses Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem¹ ("Orhūsas konvencija"). Publiskā kontrole un tiesu iestāžu pieejamība ir Savienības demokrātisko vērtību būtiski elementi un instrumenti tiesiskuma aizsardzībai.
- (23) Savienības klimata rīcībai būtu jāizmanto jaunākās zinātnes atziņas. Tāpēc Regulas (ES) 2018/842 kontekstā būtu jāņem vērā atzinums, ko sniedz Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos, kura izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 401/2009 10.a pantu².
- (24) Tā kā ar Regulu (ES) 2018/841 no 2026. gada tiks ieviests pastiprināts atbilstības režīms, ir lietderīgi atcelt to siltumnīcefekta gāzu emisiju atskaitījumus, kas katrai dalībvalstij 2026.–2030. gada periodā radušās ZIZIMM sektorā, pārsniedzot piesaistījumus. Tāpēc Regulas (ES) 2018/842 9. panta 2. punkts būtu attiecīgi jāgroza.

¹ OV L 124, 17.5.2005, 4. lpp.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 401/2009 (2009. gada 23. aprīlis) par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu (OV L 126, 21.5.2009., 13. lpp.).

- (25) Ir lietderīgi, lai Regulas (ES) 2018/842 pārskatīšanā 2024. gadā tiktu ņemti vērā Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāji saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119, Savienības apņemšanās sasniegt Parīzes nolīguma mērķus un visas attiecīgās saistības, kas izriet no *UNFCCC* Pušu konferencēm. Turklāt minētajā pārskatīšanā būtu jāiekļauj siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas trajektorija, kas ir saderīga ar saistošo mērķi – līdz 2050. gadam Savienībā panākt klimatneitralitāti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119.

- (26) Siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas nav CO₂ emisijas, piemēram, metāna, slāpekļa oksīda un fluorēto gāzu emisijas, veido vairāk nekā 20 % no Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijām. Uz siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas nav CO₂ emisijas, attiecas Regula (ES) 2018/842, un tāpēc tās noteikti būs daļa no pasākumiem, ko dalībvalstis ieviesīs, lai panāktu atbilstību saviem paaugstinātajiem 2030. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītājiem saskaņā ar šo regulu. Dalībvalstīm līdz 2023. gada 30. jūnijam ir jāiesniedz Komisijai savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināts projekts. Komisija šajā sakarā izdos norādījumus, tostarp mudinās dalībvalstis noteikt metāna emisiju samazināšanas mērķrādītājus un rīcībpolitikas. Tāpat dalībvalstīm ir jānovērtē, vai to stratēģiskie plāni saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku būtu jāpārskata, lai atspoguļotu Regulā (ES) 2018/842 izklāstīto palielināto ieceru vērienu, kas ar šo regulu ieviests ar grozījumiem minētajā regulā. Komisija informāciju par rezultātiem, kas gūti, apvienojot Savienības un valstu centienus saistībā ar siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas nav CO₂ emisijas, iekļaus gada ziņojumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 29. panta 5. punktu. Komisijai ir jānovērtē arī integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projekti, un tā var sniegt ieteikumus dalībvalstīm, kuras nav panākušas pietiekamu progresu. Saistībā ar Regulas (ES) 2018/841 pārskatīšanu Komisija novērtēs pašreizējās tendences un turpmākās prognozes par lauksaimniecības radītajām siltumnīcefekta gāzu emisijām, kā arī regulatīvās iespējas, lai nodrošinātu to atbilstību mērķim panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa samazinājumus visos ekonomikas sektoros saskaņā ar Savienības klimatneitralitātes mērķi un Savienības starpposma klimata mērķrādītājiem, kas noteikti Regulā (ES) 2021/1119. Pārskatot Regulu (ES) 2018/842, Komisija novērtēs, kā visi sektori, uz kuriem attiecas minētā regula, dod ieguldījumu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā, tostarp jo īpaši samazināšanā, kas panākta attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām, kuras nav CO₂ emisijas, arī sektoros, kas nav lauksaimniecība.

- (27) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, ņemot vērā Regulu (ES) 2021/1119, pielāgot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz to minimālajiem devumiem 2021.–2030. gada periodā, lai izpildītu Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju un dotu ieguldījumu Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (28) Tāpēc Regulas (ES) 2018/842 un (ES) 2018/1999 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants
Grozījumi Regulā (ES) 2018/842

Regulu (ES) 2018/842 groza šādi:

- 1) regulas 1. pantu aizstāj ar šādu:

"1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu nosaka pienākumus dalībvalstīm attiecībā uz to minimālajiem devumiem 2021.–2030. gada periodā, lai sasniegtu Savienības mērķrādītāju – līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 40 %, salīdzinot ar 2005. gada līmeni, sektoros, uz kuriem attiecas šīs regulas 2. pants. Tā dod ieguldījumu ilgtermiņa mērķrādītāja sasniegšanā – vēlākais līdz 2050. gadam Savienībā panākt klimatneitralitāti – nolūkā pēc tam panākt negatīvas emisijas. Tādējādi tā dod ieguldījumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1119* ("Eiropas Klimata akts") un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā. Šajā regulā ir izklāstīti arī noteikumi par to, kā nosaka ikgadējos emisiju sadales apjomus un kā izvērtē dalībvalstu progresu virzībā uz to minimālo devumu izpildi.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).";

2) regulas 2. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Šo regulu piemēro siltumnīcefekta gāzu emisijām no *IPCC* avota kategorijām "enerģētika", "rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana", "lauksaimniecība" un "atkritumi", kas noteiktas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999*, izņemot siltumnīcefekta gāzu emisijas no Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītajām darbībām, kuras nav darbība "jūras transports", un darbībām, kas tajā uzskaitītas tikai minētās direktīvas 14. un 15. panta nolūkos.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).";

3) regulas 4. pantu groza šādi:

a) panta 1. līdz 4. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Katra dalībvalsts savas siltumnīcefekta gāzu emisijas 2030. gadā ierobežo par vismaz to procentuālo apjomu, kas attiecīgajai dalībvalstij norādīts I pielikuma 2. ailē, salīdzinājumā ar savām 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisijām, kuras ir noteiktas saskaņā ar šā panta 3. punktu.

2. Ievērojot šīs regulas 5., 6. un 7. pantā paredzētās elastības iespējas un ievērojot pielāgojumus saskaņā ar šīs regulas 10. panta 2. punktu, un ņemot vērā jebkādu atskaitījumu, kam par iemeslu ir Lēmuma Nr. 406/2009/EK 7. panta piemērošana, katra dalībvalsts nodrošina, ka tās siltumnīcefekta gāzu emisijas:
- a) 2021. un 2022. gadā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kuras izejas punkts ir attiecīgās dalībvalsts 2016., 2017. un 2018. gada vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas noteiktas, ievērojot šā panta 3. punktu, bet beigu punkts – attiecīgās dalībvalsts 2030. gada ierobežojums, kas noteikts šīs regulas I pielikuma 1. ailē; dalībvalsts lineārās trajektorijas izejas punkts ir vai nu piecās divpadsmitajās daļās no laika perioda starp 2019. un 2020. gadu, vai 2020. gadā – atkarībā no tā, kurš no abiem attiecīgajai dalībvalstij aprēķina rezultātā dod mazāku ikgadējās emisiju sadales apjomu;
 - b) 2023., 2024. un 2025. gadā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kuras izejas punkts ir 2022. gads un attiecīgās dalībvalsts ikgadējais emisiju sadales apjoms, kas attiecīgajam gadam noteikts, ievērojot šā panta 3. punktu, bet beigu punkts – attiecīgās dalībvalsts 2030. gada ierobežojums, kas noteikts šīs regulas I pielikuma 2. ailē;

- c) 2026.–2030. gadā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kuras izejas punkts ir attiecīgās dalībvalsts vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas 2021., 2022. un 2023. gadā, ko attiecīgā dalībvalsts iesniegusi, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 26. pantu un saskaņā ar minētā panta 3. punktu, bet beigu punkts – attiecīgās dalībvalsts 2030. gada ierobežojums, kas noteikts šīs regulas I pielikuma 2. ailē; dalībvalsts lineārās trajektorijas izejas punkts ir deviņās divpadsmitajās daļās no laika perioda starp 2023. un 2024. gadu.
3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros katrai dalībvalstij nosaka ikgadējos emisiju sadales apjomus 2021.–2030. gadam tonnās CO₂ ekvivalenta saskaņā ar šā panta 2. punktā noteiktajām lineārajām trajektorijām.

2021. un 2022. gadam Komisija ikgadējos emisiju sadales apjomus nosaka, balstoties uz visaptverošu izskatīšanu, kurā izskatīti visjaunākie nacionālā inventarizācijas pārskata dati par 2005., 2016., 2017. un 2018. gadu, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 525/2013 7. pantu, un norāda katras dalībvalsts 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju vērtību, kas izmantota minēto ikgadējo emisiju sadales apjomu noteikšanai.

2023., 2024. un 2025. gadam Komisija ikgadējos emisiju sadales apjomus nosaka, balstoties uz katras dalībvalsts 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju vērtību, kas norādīta, ievērojot šā punkta otro daļu, un izskatītajām par 2016., 2017. un 2018. gadu iesniegto nacionālā inventarizācijas pārskata datu vērtībām, kas norādītas minētajā otrajā daļā.

2026.–2030. gadam Komisija ikgadējos emisiju sadales apjomus nosaka, balstoties uz katras dalībvalsts 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju vērtību, kas norādīta, ievērojot šā punkta otro daļu, un jaunākajiem visaptveroši izskatītajiem valsts inventarizācijas pārskata datiem par 2021., 2022. un 2023. gadu, ko dalībvalstis iesniegušas, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 26. pantu.

4. Šā panta 3. punktā minētajos īstenošanas aktos, pamatojoties uz procentuālajiem apjomiem, ko dalībvalstis paziņojušas, ievērojot 6. panta 3., 3.a un 3.b punktu, norāda arī kopējos daudzumus, ko 2021.–2030. gada periodā varētu ņemt vērā, konstatējot dalībvalsts atbilstību saskaņā ar 9. pantu. Ja visu dalībvalstu kopējo daudzumu summa pārsniedz kolektīvo kopējo daudzumu – 100 miljonus –, tad katrai dalībvalstij paredzēto kopējo daudzumu proporcionāli samazina tā, lai kolektīvais kopējais daudzums netiktu pārsniegts.";

b) pantam pievieno šādu punktu:

"6. Veicot pasākumus siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošanai saskaņā ar 1. un 2. punktu, dalībvalstis apsver nepieciešamību nodrošināt taisnīgu un sociāli godīgu pārkārtošanos visiem. Komisija var izdot norādījumus, lai šajā sakarā atbalstītu dalībvalstis. ";

4) regulas 5. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Attiecībā uz 2021. līdz 2025. gadu dalībvalsts var aizņemties tādu daudzumu, kas nepārsniedz 7,5 % no tās nākamajam gadam paredzētā ikgadējā emisiju sadales apjoma.";

b) panta 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

"3. Dalībvalsts, kuras siltumnīcefekta gāzu emisijas konkrētajā gadā ir mazākas par tās ikgadējo emisiju sadales apjomu attiecīgajam gadam, ņemot vērā elastības iespēju izmantošanu, ievērojot šo pantu un 6. pantu, var:

a) attiecībā uz 2021. gadu – tās ikgadējā emisiju sadales apjoma pārpalikumu līdz 75 % no tās ikgadējā emisiju sadales apjoma 2021. gadam atlikt rezervē uz nākamajiem gadiem līdz 2030. gadam; un

- b) attiecībā uz 2022.–2029. gadu – tās ikgadējā emisiju sadales apjoma pārpalikumu līdz 25 % no līdz tam gadam ikgadējā emisiju sadales apjoma atlikt rezervē uz nākamajiem gadiem līdz 2030. gadam.
4. Attiecībā uz 2021.–2025. gadu dalībvalsts līdz 10 % no sava attiecīgā gada ikgadējā emisiju sadales apjoma var pārskaitīt citām dalībvalstīm un attiecībā uz 2026.–2030. gadu – līdz 15 %. Saņēmēja dalībvalsts minēto daudzumu var izmantot atbilstības nolūkā saskaņā ar 9. pantu vai nu attiecīgajā gadā, vai nākamajos gados līdz 2030. gadam.";
- c) pantā iekļauj šādu punktu:
- "5.a Pirms katras ikgadējā emisiju sadales apjoma pārskaitīšanas, ievērojot 4. un 5. punktu, dalībvalsts elektroniskā formātā informē ar Regulu (ES) 2018/1999 izveidoto Klimata pārmaiņu komiteju par savu nodomu pārskaitīt daļu no sava ikgadējā emisiju sadales apjoma par jebkuru konkrētu gadu.";
- d) panta 6. punktu aizstāj ar šādu punktu:
- "6. Ieņēmumus, kuri iegūti no ikgadējo emisiju sadales apjomu pārskaitījumiem, vai to ekvivalentu finansiālā izteiksmē, ievērojot 4. un 5. punktu, dalībvalstīm būtu jāizmanto, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām Savienībā vai trešās valstīs. Dalībvalstis informē Komisiju par jebkuru pasākumu, kas veikts saskaņā ar šo punktu, un minēto informāciju publisko viegli pieejamā formātā.";

5) regulas 6. pantu groza šādi:

a) panta 3. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalstis, kas uzskaitītas II pielikumā, var nolemt paziņotos procentuālos apjomus pārskatīt vienu reizi 2024. un vienu reizi 2027. gadā. Tādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts par to paziņo Komisijai attiecīgi līdz 2024. gada 31. decembrim vai 2027. gada 31. decembrim.";

b) pantā iekļauj šādus punktus:

"3.a Malta Komisijai līdz 2023. gada 31. decembrim paziņo, vai tā, lai nodrošinātu atbilstību 9. pantam, plāno izmantot šā panta 1. punktā minēto ES ETS kvotu anulēšanu ierobežotā apmērā līdz II pielikumā noteiktajai procentuālajai daļai par katru gadu no 2025. līdz 2030. gadam.

3.b Neatkarīgi no 3. punkta II pielikumā uzskaitītās dalībvalstis, kuras līdz 2019. gada 31. decembrim nav informējušas Komisiju par nodomu izmantot vai pilnībā izmantot iespēju ierobežotā apmērā anulēt šā panta 1. punktā minētās ES ETS kvotas, informē Komisiju līdz 2023. gada 31. decembrim, ja tās atbilstības nolūkā saskaņā ar 9. pantu nodomājušas izmantot vai lielākā mērā izmantot minēto iespēju ES ETS kvotas anulēt ierobežotā apmērā, nepārsniedzot II pielikumā katrai attiecīgajai dalībvalstij katram gadam 2025.–2030. gada periodā noteikto procentuālo apjomu.";

c) panta 4. un 5. punktu aizstāj ar šādiem:

- "4. Pēc dalībvalsts pieprasījuma saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 20. panta 1. punktu ieceltais centrālais administrators ("centrālais administrators") attiecīgās dalībvalsts atbilstības nolūkā saskaņā ar šīs regulas 9. pantu ņem vērā apjomu, kas nepārsniedz kopējo daudzumu, ko nosaka, ievērojot šīs regulas 4. panta 4. punktu. Vienu desmito daļu no ES ETS kvotu kopējā daudzuma, ko nosaka, ievērojot šīs regulas 4. panta 4. punktu, ievērojot Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 4. punktu, anulē minētajai dalībvalstij par katru gadu laikposmā no 2021. līdz 2030. gadam. Vienu sesto daļu no ES ETS kvotu kopējā daudzuma, ko nosaka, ievērojot šīs regulas 4. panta 4. punktu, anulē, ievērojot Direktīvas 2003/87/EK 12. panta 4. punktu, par katru gadu laikposmā no 2025. līdz 2030. gadam attiecībā uz dalībvalstīm, kuras informējušas Komisiju, ievērojot šā panta 3.a un 3.b punktu.
5. Ja dalībvalsts saskaņā ar 3. punktu ir paziņojusi Komisijai par savu lēmumu pārskatīt iepriekš paziņotos procentuālos apjomus, attiecīgajai dalībvalstij par katru gadu laikposmā attiecīgi no 2026. gada līdz 2030. gadam vai no 2028. gada līdz 2030. gadam anulē attiecīgi mazāku vai lielāku ES ETS kvotu daudzumu.";

- 6) regulas 7. pantu groza šādi:
- a) virsrakstu aizstāj ar šādu:
- "ZIZIMM neto piesaistījumu papildu izmantošana";
- b) panta 1. punktu groza šādi:
- i) ievadteikumu aizstāj ar šādu:
- "1. Ja dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisijas pārsniedz tās konkrēta gada ikgadējo emisiju sadales apjomu, tostarp jebkādu saskaņā ar šīs regulas 5. panta 3. punktu rezervē atlikto ikgadējo emisiju sadales apjomu, tad attiecībā uz konkrēto gadu dalībvalsts atbilstības nolūkā saskaņā ar šīs regulas 9. pantu var ņemt vērā daudzumu, kas nepārsniedz kopējo neto piesaistījumu un kopējo neto emisiju summu visās Regulas (ES) 2018/841 darbības jomā ietvertajās uzskaites kategorijās, ar noteikumu, ka:";
- ii) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
- "a) kopējais daudzums, ko ņem vērā attiecīgajai dalībvalstij par 2021.–2025. gadu, nepārsniedz pusi no šīs regulas III pielikumā attiecīgajai dalībvalstij noteiktā maksimālā kopējo neto piesaistījumu apjoma;

aa) kopējais daudzums, ko ņem vērā attiecīgajai dalībvalstij par 2026.–2030. gadu, nepārsniedz pusi no šīs regulas III pielikumā attiecīgajai dalībvalstij noteiktā maksimālā kopējo neto piesaistījumu apjoma;"

c) panta 2. punktu svīturo;

7) regulas 8. pantu aizstāj ar šādu:

"8. pants

Korektīvi pasākumi

1. Ja Komisija ikgadējā izvērtējumā, kas veikts saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 29. pantu, un ņemot vērā plānus izmantot šīs regulas 5., 6. un 7. pantā minētās elastības iespējas, konstatē, ka dalībvalsts virzība uz šīs regulas 4. pantā minēto pienākumu izpildi ir nepietiekama, tad minētā dalībvalsts trīs mēnešu laikā Komisijai iesniedz korektīvo rīcību plānu, kurā norāda:
 - a) detalizētu skaidrojumu par to, kāpēc minētā dalībvalsts nav panākusi pietiekamu progresu minēto pienākumu izpildē;
 - b) novērtējumu tam, kā Savienības finansējums ir atbalstījis minētās dalībvalsts centienus virzībā uz minēto pienākumu izpildi un kā tā plāno izmantot šādu finansējumu, lai panāktu progresu virzībā uz to izpildi;

- c) papildu pasākumus, kas papildina minētās dalībvalsts integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu, ievērojot Regulu (ES) 2018/1999, vai pastiprina tā īstenošanu un kas tai jāīsteno, lai izpildītu minētos pienākumus, izmantojot iekšzemes rīcībpolitikas un pasākumus un īstenojot Savienības rīcību, kam pievienots detalizēts novērtējums, kura pamatā ir kvantitatīvi dati, ja tādi ir pieejami, par paredzamajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas izriet no minētajiem pasākumiem;
- d) stingru šādu pasākumu īstenošanas grafiku, kas ļaus novērtēt ikgadējo īstenošanas virzību.

Ja dalībvalsts ir izveidojusi valsts klimata padomdevēju struktūru, tā var lūgt tās padomu, lai noteiktu pirmās daļas c) apakšpunktā minētos nepieciešamos pasākumus.

- 2. Eiropas Vides aģentūra saskaņā ar savu gada darba programmu palīdz Komisijai novērtēt visus šādus korektīvo rīcību plānus.
- 3. Komisija var sniegt atzinumu par korektīvo rīcību plānu, kas iesniegti saskaņā ar 1. punktu, stingrību un tādā gadījumā to dara četru mēnešu laikā pēc minēto plānu saņemšanas. Attiecīgā dalībvalsts vislielākajā mērā ņem vērā Komisijas atzinumu un var attiecīgi pārskatīt savu korektīvo rīcību plānu. Ja attiecīgā dalībvalsts Komisijas atzinumu vai būtisku tā daļu neņem vērā, minētā dalībvalsts sniedz Komisijai pamatojumu.

4. Katra dalībvalsts savu korektīvo rīcību plānu, kas minēts 1. punktā, un pamatojumu, kas minēts 3. punktā, dara publiski pieejamu. Komisija dara publiski pieejamu savu atzinumu, kas minēts 3. punktā.";

8) regulas 9. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Ja dalībvalsts Regulas (ES) 2018/841 4. pantā minētās siltumnīcefekta gāzu emisijas 2021.–2025. gada periodā ir pārsniegušas tās piesaistījumus, kā konstatēts saskaņā ar minētās regulas 12. pantu, centrālais administrators no attiecīgās dalībvalsts ikgadējiem emisiju sadales apjomiem atskaita tādu daudzumu, kas atbilst CO₂ ekvivalenta tonnās izteiktam siltumnīcefekta gāzu emisiju pārsniegumam par attiecīgajiem gadiem.";

9) regulas 15. pantu aizstāj ar šādu:

"15. pants

Pārskatīšana

1. Šo regulu pastāvīgi pārskata, cita starpā ņemot vērā valsts apstākļu dinamiku, veidu, kādā visas ekonomikas nozares sniedz ieguldījumu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā, starptautiskās norises un centienus, kas veikti nolūkā sasniegt Parīzes nolīguma un Regulas (ES) 2021/1119 ilgtermiņa mērķus.

2. Komisija sešu mēnešu laikā pēc katras globālās izsvēršanas, par kuru panākta vienošanās saskaņā ar Parīzes nolīguma 14. pantu, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas darbību, tostarp par ikgadējo emisiju sadales apjomu piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvaru, kā arī par šīs regulas I pielikumā ietverto valsts siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju piemērotību attiecībā pret to ieguldījumu Savienības klimata mērķu sasniegšanā, ievērojot Regulu (ES) 2021/1119, un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā. Minētajā ziņojumā jo īpaši iekļauj novērtējumu par to, vai ir vajadzīgas papildu Savienības rīcībpolitikas un pasākumi, lai Savienība un tās dalībvalstis varētu panākt vajadzīgos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus satvarā laikposmam pēc 2030. gada. Tajā iekļauj arī novērtējumu par šīs regulas aptverto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas trajektoriju, kas ir saderīga ar mērķi – vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti –, ņemot vērā prognozēto indikatīvo Savienības siltumnīcefekta gāzu budžetu, kas minēts Regulas (ES) 2021/1119 4. panta 4. punktā, kā arī to, cik svarīgi ir veicināt taisnīgumu un solidaritāti starp dalībvalstīm un izmaksefektivitāti minētā mērķa sasniegšanā. Attiecīgā gadījumā minētajam ziņojumam var pievienot leģislatīvo aktu priekšlikumus.

Pirmajā daļā minētajos ziņojumos ņem vērā dalībvalstu ilgtermiņa stratēģijas, kas sagatavotas un iesniegtas, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 15. panta 1. punktu, un to novērtējumu, kuru Komisija veikusi, ievērojot minētās regulas 15. panta 9. punktu.";

10) regulā iekļauj šādu pantu:

"15.a pants

Zinātniskās konsultācijas

Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 401/2009* 10.a pantu ("konsultatīvā padome"), pēc savas iniciatīvas var sniegt zinātniskas konsultācijas vai izdot ziņojumus par Savienības pasākumiem, klimata mērķiem, gada emisiju līmeņiem un elastības iespējām saskaņā ar šo regulu. Komisija ņem vērā attiecīgās konsultatīvās padomes konsultācijas un ziņojumus, jo īpaši attiecībā uz turpmākiem pasākumiem, kuru mērķis ir vēl vairāk samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas sektoros, uz kuriem attiecas šī regula.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 401/2009 (2009. gada 23. aprīlis) par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu (OV L 126, 21.5.2009., 13. lpp.).";

11) regulas I, II un III pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2018/1999

Regulu (ES) 2018/1999 groza šādi:

- 1) regulas 26. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:
 - "3. No 2023. gada dalībvalstis katru gadu (X gads) līdz 15. martam nosaka un ziņo Komisijai galīgos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datus un – līdz katra gada 15. janvārim – sākotnējos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datus, tostarp V pielikumā uzskaitītās siltumnīcefekta gāzes un inventarizācijas ziņojumā ietveramo informāciju. Ziņojumā par galīgajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datiem ietver arī pilnīgu un atjauninātu nacionālo inventarizācijas ziņojumu. Triju mēnešu laikā pēc ziņojumu saņemšanas Komisija V pielikuma 1. daļas pirmās rindkopas n) punktā minēto informāciju elektroniskā formātā dara zināmu 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajai Klimata pārmaiņu komitejai.";
- 2) regulas V pielikuma 1. daļas pirmās rindkopas n) punktu aizstāj ar šādu:
 - "n) informācija par:
 - i) dalībvalsts nodomu izmantot Regulas (ES) 2018/842 5. panta 4. un 5. punktā minētās elastības iespējas, tostarp, ja iespējams, informācija par daudzumiem, pārskaitījuma veidu un aplēsto cenu diapazonu;

- ii) ieņēmumu izlietojumu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 5. panta 6. punktu;
- iii) dalībvalsts nodomu izmantot Regulas (ES) 2018/842 7. panta 1. punktā minētās elastības iespējas.";

3. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*

PIELIKUMS

Regulas (ES) 2018/842 I, II un III pielikumu groza šādi:

1) regulas I pielikumu aizstāj ar šādu:

"I PIELIKUMS

DALĪBVALSTU SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJU SAMAZINĀJUMI SASKAŅĀ
AR 4. PANTA 1. PUNKTU

	Dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumi 2030. gadā salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni, ko nosaka saskaņā ar 4. panta 3. punktu	
	1. aile	2. aile
Beļģija	- 35 %	- 47 %
Bulgārija	- 0 %	- 10 %
Čehija	- 14 %	- 26 %
Dānija	- 39 %	- 50 %
Vācija	- 38 %	- 50 %
Igaunija	- 13 %	- 24 %
Īrija	- 30 %	- 42 %
Grieķija	- 16 %	- 22,7 %
Spānija	- 26 %	- 37,7 %
Francija	- 37 %	- 47,5 %
Horvātija	- 7 %	- 16,7 %
Itālija	- 33 %	- 43,7 %
Kipra	- 24 %	- 32 %
Latvija	- 6 %	- 17 %

	Dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumi 2030. gadā salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni, ko nosaka saskaņā ar 4. panta 3. punktu	
	1. aile	2. aile
Lietuva	- 9 %	- 21 %
Luksemburga	- 40 %	- 50 %
Ungārija	- 7 %	- 18,7 %
Malta	- 19 %	- 19 %
Nīderlande	- 36 %	- 48 %
Austrija	- 36 %	- 48 %
Polija	- 7 %	- 17,7 %
Portugāle	- 17 %	- 28,7 %
Rumānija	- 2 %	- 12,7 %
Slovēnija	- 15 %	- 27 %
Slovākija	- 12 %	- 22,7 %
Somija	- 39 %	- 50 %
Zviedrija	- 40 %	- 50 %

"
";

2) regulas II pielikumā ierakstu par Maltu aizstāj ar šādu:

"

	Maksimālais procentuālais apjoms no 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisijām, ko nosaka saskaņā ar 4. panta 3. punktu
"Malta	7 %"

"
";

3) regulas III pielikumu groza šādi:

a) regulas III pielikuma virsrakstu aizstāj ar šādu:

"KOPĒJIE NETO PIESAISTĪJUMI NO REGULAS (ES) 2018/841
APTVERTAJĀM ZEMES KATEGORIJĀM, KO DALĪBVALSTIS 2021.–
2030. GADA PERIODĀ ATBILSTĪBAS PANĀKŠANAS NOLŪKĀ VAR ŅEMT
VĒRĀ SASKAŅĀ AR ŠĪS REGULAS 7. PANTA 1. PUNKTA A) UN
AA) APAKŠPUNKTU";

b) ierakstu par Apvienoto Karalisti svīturo;

c) tabulas pēdējā rindā ierakstu "280" aizstāj ar "262,2".
